

MAGNETOGRAM SEJE DRŽAVNEGA ZBORA - POSLANSKO VPRAŠANJE PREDSEDNIKU VLADE, 20. 3. 2017

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik Vlade!

V javnosti se vse pogosteje pojavljajo utemeljeni pomisleki o strokovni in osebnostni, primernosti ter integriteti določenih kandidatov za najpomembnejše položaje v državnih podjetjih. Ob tem se pogosto zdi, da je od njihove sposobnosti pomembnejša njihova politična oziroma strankarska pripadnost. Kadrovanje v državnih podjetjih pod vašo Vlado poteka torej po popolnoma napačnem načelu, ko referenca za imenovanje niso znanje, izkušnje in strokovnost, ampak zgolj lojalnost. Lojalni so ljudem v vašem kabinetu ali pa vplivnim posameznikom iz ozadja. Za povrh vsega pa se na pomembne položaje v državnih podjetjih pod patronatom vaše vlade imenuje tudi ljudi, ki naj bi v preteklosti domnevno že oškodovali državno premoženje in po državnih podjetjih, spoštovani predsednik Vlade, brez ustreznih strokovnih kompetenc in referenc kolobarijo eni in isti ljudje in pogledajte, če kandidate nastavljate po kriteriju strankarske lojalnosti ne pa po kriteriju strokovnosti, potem ne morete pričakovati, da bodo delali strokovno in odgovorno in izkaz o tem, da se nekaj drugega na podlagi strokovnosti, ampak lojalnosti, pa sta tudi rezultati poslovanja teh podjetij. In naj na tem mestu izpostavim še svež in vroč primer imenovanja za nadzornike SDH. Dveh vaših kandidatov za nadzornike zaradi domnevnih madežev iz preteklosti niti celotna koalicija ne podpira. Predsednik, celo v vaši lastni stranki so razdeljeni in izjave vaših najvplivnejših funkcionarjev se spreminjajo iz ure v uro iz dneva v dan.

Vi, spoštovani gospod predsednik Vlade, ste vedno poudarjali etičnost, ki naj presega zakonitost ravnanja in naj ob tem preberem mnenje vašega pravosodnega ministra glede enega od kandidatov, ki ga je vaša Vlada vključno z vami potrdila. Citiram, minister Klemenčič je dejal: "Na seji, ko je Vlada o kandidatih odločala, me ni bilo. Če bi bil, bi absolutno glasoval proti." In, ne moreš pred tremi leti podpisati kazenske ovadbe in mnenja komisije, ki je bilo dokončno in potem glasovati za kandidata.

Spoštovani predsednik Vlade, po vsem kar sem sedaj navedel in o čemer že nekaj tednov pišejo tudi mediji, me pač zanima kako lahko ob vseh odgovornosti, ki jo imate pri kadrovanju v državna podjetja, dejansko mirno spite in ne ukrepate. Zanima me torej:

Kakšni so strokovni kriteriji vladnih kadrovskih odločitev? In vse skupaj je po mnenju mnogih in tudi mene osebno daleč od pred volitvami opevane etike in morale in po vseh teh kadrovskih vragolijah mene in tudi javnost zanima:

Ali še vedno dejansko menite, da delujete etično?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije, dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa za vprašanje, spoštovani poslanec Jernej Vrtovec.

Najprej naj zelo jasno povem dve stvari. Kadrovanje v državnih podjetjih ni v pristojnosti Vlade, kot to dobro veste in zagotavljam vam, da se tega kar smo uveljavili, da se politika ne meša v to kadrovanje neposredno, še kako držimo. Zato nimam v tem pogledu nobenega problema s tem kako spim, Vlada še vedno deluje tako kot smo se zavezali volivcem. Vi dobro veste, da smo prepustili upravljanje državnih podjetij sistemu korporativnega upravljanja, kar pomeni, Vlada predlaga Državnemu zboru nadzornika Slovenskega državnega holdinga - o tem nekaj kasneje – vi jih postavite, izvolite, potem pa oni imenujejo upravo SDH in ta uprava potem nadalje popolnoma neodvisno od Vlade določa, kdo bo sedel v nadzornih svetih državnih podjetij in ti potem spet imenujejo uprave. Torej, politiko smo na ta način po standardih, ki velja za moderno korporativno upravljanje, ločili od države. In to dejstvo je zelo pomembno, zato se politika ne more in ne sme mešati v te procese, kot ste rekli.

Omenjate, da nekateri ljudje iz mojega kabineta na ta način kadrujejo, se ve to vmešavajo. Pogledjte, tu smo, žal, soočeni s številnimi neresnicami, ki jih povzemajo tudi mediji, nepreverjenimi trditvami, zato tudi vi seveda ne navajate imen in dokazov, ker jih nimate. Zadnji tak primer je bil, ko se je pisalo o Pošti Slovenije. Nič od tega se ni zgodilo, kar je tam pisalo, kar je tudi sam nadzorni svet ostro ovrgel in tudi rezultati, odločitev, so bili popolnoma drugi, kot so jih mediji napovedovali. Ni bilo nobenega političnega vplivanja. Ampak ko nekdo reče, ko nekdo napiše: politika je neetična, krade, laže in tako, ljudje to hitro verjamejo, ker so tega bili navajeni od prej. Tega ta vlada ne počne.

Ko govorite o tem, da so bila oškodovana državna podjetja, jaz vas lepo prosim, dajte, če govorite pred javnostjo, če to povzema / nerazumljivo/ prinesiti dokaze. Vi govorite: so bile domnevno neka kazniva dejanja

storjena ali karkoli. Teh domnev je v naši družbi ogromno. In jaz pričakujem dokaze. Če bodo dokazi, če bodo dejstva sem prepričan, da bodo pristojni organi te vlade, teh ministrstev, ki jih vodi Vlada absolutno takoj ukrepali. In tudi dva nadzornika, ki sta bila predlagana Državnemu zboru, ki sta sedaj v postopku, naj povem, da jih je izbralo finančno ministrstvo na podlagi zakonitega postopka. O tem kateri kandidati so bili predlagani kot najboljši izmed, ne vem, nekaj več kot 15, ko so izbrali štiri najboljše kandidate, o tem je odločala povsem neodvisna strokovna komisija z zelo uglednimi strokovnjaki, ki jih pozna cela slovenska javnost. In Vlada se je zanesla na to oceno te komisije, na oceno ministrstva, da so predlagani najboljši kandidati. Izbrali smo dva, jih predlagali Državnemu zboru. Takoj so se pojavile številne obtožbe, kar je zelo značilno za slovenski prostor. Vendar ali so resnična ali ne bo treba šele ugotoviti. Oba kandidata sta jih prišla tudi v Državni zbor zavračati, sta navajala neka druga dejstva. Vendar sedaj je na vas poslancih, da boste presodili, kateri argumenti držijo. Poudarjam pa, da ravno z našo vlado se še kako uveljavlja to ločevanje gospodarstva, korporativnega upravljanja, po standardih strokovnosti, odgovornosti, upravljanja državnih podjetij od vladne politike. Seveda ima Vlada, tudi sam imam pričakovanja in tudi jih javno povem, da je treba z državnim premoženjem upravljati odgovorno, tako da bodo donosi čim večji, da bo imela od tega nekaj država, na koncu državljani in vsi mi. Ne dovolim pa, da bi se politika v to neposredno mešala. Je pa seveda tako, da te povezave vzpostavljajo ponavadi govornice, mediji in tako naprej. Prvo vodilo je strokovnost, kompetentnost. Kakšni so pa nazori posameznih kandidatov je pa potem njihova stvar. In zato vam zagotavljam, da si prizadevamo, da bomo na tem sistemu tudi vztrajali. Ne morem pa vsak dan odgovoriti na prav vse neresnice, ki se javno pojavljajo. In zato pričakujem, da boste tudi poslanci, da bomo vsi, ministri, Vlada, toliko korektni, da če se pojavijo sumi, obtožbe, da zadeve preverimo. Ne pa da javno linčamo nekega posameznika, posameznike še preden imajo sploh možnost sami to ovreči.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Najlepša hvala. Da politika ne kadruje, to so pa pravljice za lahko noč. Vsaka politika, kjer je premoženje v lasti države, pač, kadruje. In tako pač je. In Vlada je skupščina SDH in DUTB. In zato je prva odgovorna za slabo in za dobro, kar naredi SDH in DUTB.

Glede kadrovanja v preteklosti, spomnimo se leto dni nazaj Nove Ljubljanske banke, kjer se je zamenjalo nadzornike, zamenjalo se je del uprave. Naredilo se je že skoraj vse, potem so pa nadzorniki odstopili. Spomnimo se imenovanja UKC Ljubljana in rezultati le-tega, 25 milijonov evrov izgube v UKC Ljubljana. Spomnimo se imenovanj in kadrovanj v energetiki. Poudarjam, Vlada je lastnica in zaradi tega je odgovorna in se zgovarja, da je lastnica in zaradi tega je odgovorna in se izgovarjati, da Vlada ne kadruje, da koalicijske stranke ne kadrujejo, to so res naivne pravljice, kajti tudi neenotna koalicija ob slehernem imenovanju je v tej državi vik in krik s strani koalicijskih partnerjev vsi na okopih in vsi pred vlado komentirati določeno imenovanje v slehernem državnem podjetju, tudi to je dokaz o tem, da Vlada še kako kadruje in da so predvsem strankarski interesi, seveda logično, povsem prisotni ob teh dogajanjih. Ampak, ključno je, ne to, da vlada pač ne kadruje, Vlada ne bo kadrovala takrat... / znak za konec razprave/ ko se bomo pač rešili premoženja države v teh podjetjih. Takrat bo konec vladnega in političnega kadrovanja.

Problem je koga se kadruje in kadruje se ljudi, ki ustrezajo samo strankarskemu ključu ali pa ključu določenih osebnosti, ki se jih tam želi imeti, ne pa strokovnim kompetencam. To je ta ključen problem.

Jaz bi vas še vedno pobaral v dopolnitvi glede novih nadzornikov SDH in... / znak za konec razprave/ sicer, kakšno je torej vaše mnenje, ali vi osebno podpirate ta dva kandidata, kajti glejte, tukaj je ta parlament, ki bo pojutrišnjem o tem odločal in prav je, da poslanke in poslanci vemo kakšno je zadnje stališče predsednika Vlade.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Jaz nisem rekel, da Vlada ni odgovorna. Vlada je odgovorna za vsako kadrovanje, ki ga opravi. In za vsak predlog in za vsak akt, ki ga predlaga.

Rekel pa sem, da ni Vlada odgovorna za imenovanja predsednikov uprav oziroma uprav podjetij v državni lasti,

ker to izvajajo nadzorni sveti teh podjetij. Nadzorne svete teh podjetij pa postavi uprava Slovenskega državnega holdinga, upravo pa postavi nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga. Vlada je tu samo prvi dejavnik, ki predlaga Državnemu zboru, da postavi te prve nadzornike Slovenskega državnega holdinga. In zato te povezave, pravite logično je, da politika kadruje. To je mogoče vaša logika, ni moja logika. Je pa logično, da si zdrava politika želi, da bi bili kadri kakovostni. Tu se pa popolnoma strinjam. Ne politični kakovostni. Če so zraven politični, nič hudega če so kakovostni in če delajo v dobrobit Slovenije.

In vi potem manipulirate z izjavami, ja, UKC 25 milijonov izgube, ker smo mi narobe kadrirali. Ta izguba se je kopičila leta, leta slabega vodenja, tako da tudi mi verjetno nosimo zdaj del odgovornosti, zagotovo, s kadrovanji, ki smo jih opravili v tem mandatu, ampak treba je biti tukaj zelo jasen, in ponavljam, samo tako, da bomo spoštovali sistem korporativnega upravljanja, ki smo se mu vsi zavezali, ki ga urejajo zakoni, bomo šli lahko naprej, ne pa tako, da bomo stalno očitali, komurkoli, da ne opravlja nekih zadev, za katere sploh ni pristojno.

In ponavljam, glede obeh nadzornikov, ki sta v postopku. Izbrala ju je strokovna komisija. Vlada mora zaupati stroki, Vlada je stroki naklonila zaupanje in je poslala oba kandidata v Državni zbor.

Bi pa nekaj rekel. Kaj pa je naš, tudi velik problem v Sloveniji, ob takšni obravnavi, nespoštljivi, javni, kot se dogaja do mnogih kandidatov, ki tega ne zaslužijo, nekateri morda to zaslužijo, se mnogi dobri kandidati sploh več ne prijavljajo v postopke. Ja, kdo pa se bo izpostavil takšnemu javnemu blatenju, kot ga uprizorijo nekateri rumeni mediji in potem žal še določeni... / znak za konec razprave/ ljudje v politiki ali blizu nje. Kdo pa bo kandidiral, če je spodoben človek na neko mesto, če se bo potem o njem začelo, bi rekel, namenoma pisati neresnice. In to je naš slovenski problem.

Ostalo pa je zdaj v vaši pristojnosti.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovani predsednik Vlade, najlepša hvala za vaše odgovore.

Jaz bi rad, da se o tem razpravlja v Državnem zboru, kajti kadrovanje v tej državi je problem, je težava s katero se soočamo že 25 let in če, jaz res ne verjamem, da SDH ne reče tako, kot se vaši fantje zmenijo, bi rekel gospod Klemenčič na vampih nekje na Viču, a veste. Sem prepričan, da če SDH ne bi delal po vaših navodilih, po navodilih strankarskih generalnih sekretarjev, po strankarskem ključu, bi v roku enega meseca nadzorni svet ali pa upravo SDH zamenjali, to je golo dejstvo. Še enkrat pravim, nič ni narobe, da politika kadruje, dokler je vse v državni lasti, tisto, kar je v državni lasti, politika pač kadruje - problem je, kako se kadruje. Problem je, kako in s kom se kadruje. Prej ste rekli, strokovne kompetence, so jih izbrali in tako naprej, spet ste pa pozabili na to, kar ste govorili pred volitvami o etiki. Kaj ti pomaga nekdo, ki je strokoven, če pa je lump na drugi strani.

Tako, dragi Državni zbor, jaz predlagam, da o kadrovanju v državnih podjetjih opravimo temeljito razpravo, ker to je res težava in ljudje tudi zaradi tega izgublajo zaupanje v Državni zbor, v Vlado in celotno državo. Tega si pa ne smemo privoščiti, da smo popolnoma brez zaupanja javnosti vsi skupaj.